

Dla dziecka **do 2 roku życia** pojęcie śmierci jeszcze nie istnieje. Nie oznacza to jednak, że dziecko nie odczuwa cierpienia. Już kilkumiesięczny niemowlak może przeżywać **brak ważnej dla niego bliskiej osoby**

Rozumienie pojęcia śmierci przez dzieci

W okresie **8-12 lat** dzieci rozumieją, że **śmierć spotka wszystko, co żyje i że jest nieodwracalna.**

W tym wieku, dziecko może mieć trudności z pokazaniem swojej bezsilności i bezradności. Należy dbać, by **nie weszło w rolę dorosłego**, nie obarczać wieloma nowymi obowiązkami, stawiać granicę agresji, ale też rozumieć, że jej źródło najpewniej tkwi w tęsknocie za zmarłym.

Dziecko **pomiędzy 2 a 5 rokiem życia** zaczyna reagować na śmierć bliskiej osoby podobnie jak dorośli. Nie umie jednak wyrazić własnych uczuć. **Zazwyczaj nie rozumie, że śmierć jest nieodwracalna.** Okazuje emocje poprzez zmiany w zachowaniu: lęki nocne, brak apetytu, podatność na choroby.

Jak wspierać? Cierpliwie odpowiadać na zadawane pytania, reagować na przejawy „magicznego myślenia”.

W wieku **5-8 lat** dziecko już rozumie zjawisko śmierci oraz niemal wszystkie jej aspekty. W tym wieku śmierć traktowana jest **warunkowo - jest konsekwencją/efektem czegoś.**

Dziecko w tym wieku nie jest wyposażone w umiejętności radzenia sobie z trudnymi emocjami. Nadal trzeba pilnować, by **o śmierci mówić wprost, zwykłym językiem**, i rozumieć, że reakcją na śmierć może być zamknięcie się w sobie, niechęć do rozmawiania o umarłym, idealizacja jego osoby, poczucie winy czy silna agresja.